

TKO pita, ne skita

Dinka Juričić

ZATVORENA PITANJA

Pitanja koja imaju samo jedan točan odgovor, kao na kvizu. Na njih se može odgovoriti s DA ili NE, jednom riječju ili kraćom rečenicom.

Postavljamo ih najčešće kad nabrzinu želimo provjeriti jesu li učenici nešto zapamtili ili razumjeli jednostavni koncept.

Je li danas nedjelja?

Gdje izvire rijeka Krka?

Kad je Dan državnosti?

U koje se godišnje doba žanje žito?

Tko je napisao Povratak Filipa Latinovicza?

Kolika je hipotenuza trokuta ako su katete 7cm?

OTVORENA PITANJA

Pitanja koja ne traže samo jedan točan odgovor, nego pojašnjenje. Ako je pojašnjenje dobro argumentirano, onda se svaki odgovor smatra dobrim.

Pitanja koja ohrabruju učenike da se izraze. Potiču komunikaciju. Postavljamo ih najčešće kad želimo provjeriti na koji način učenik razmišlja, kako povezuje, koliko prati ono što govorimo, uspijeva li uhvatiti bitno, ima li svoj stav ili prosudbu o nečemu, može li što interpretirati.

Parafraziraj
- reci svojim riječima,
ne ponavljaj kao papiga.

Kako bi ti to objasnio?

Što misliš o toj situaciji ?

Zašto si tako siguran u to?

Kako bi se to moglo dokazati?

Kakve bi to moglo imati posljedice?

PRODUŽENA PITANJA

Pitanja kojima učenika uvlačimo dublje u problem koji treba objasniti.

Postavljamo ih kad učenika nizom pitanja želimo navesti da sam dođe do odgovora. To su izrazito formativna pitanja kojima oblikujemo i usmjeravamo učenikovo razmišljanje o problemu.

Njima možemo učeniku pružiti priliku da proširi svoj odgovor i onim što nije obvezno znati, a on zna.

Kako?

Zašto?

Što još možeš reći o tome?

Na što te to (ta situacija) podsjeća?

Kojih se sličnih primjera (postupaka) sjećaš?

KOMBINIRANA PITANJA

Pitanja koja traže aktiviranje predznanja, razumijevanje i povezivanje sličnosti i različitosti sadržaja i koncepata, uočavanje analogija i matrica.

Postavljamo ih da bismo aktivirali više kognitivne razine razmišljanja: problemsko, kritičko i kreativno mišljenje.

Kako je A povezano s B?

Koje osobine A uočavaš kod B?

Ako je A bilo ovakvo, kakvo će biti B?

U čemu je osnovna razlika između A i B?

Koju zajedničku osobinu A i B uočavaš u C?

*Kako bi trebalo promijeniti A da postane
kompatibilno s B?*

PROBLEMSKA PITANJA

Pitanja koja služe za razbistravanje načina na koji se problemi rješavaju. Uvijek počinju vrlo preciznim određenjem biti problema, a završavaju osvješćivanjem iskustava do kojih se došlo rješavajući ga.

Formativna pitanja koja postavljamo prije tumačenja da bismo vidjeli koliko se učenici snalaze s predznanjem te imaju li rupa koje treba popuniti prije tumačenja novoga gradiva. Postavljamo ih i na kraju, nakon ispita da vidimo koliko je učenik naučio iz svojih pogrešaka.

U čemu je bit problema koji rješavaš?

U čemu je bila pogreška?

Kojom formulom (procedurom) ćeš najjednostavnije riješiti problem?

Što treba promijeniti da bi rješenje bilo ispravno?

Što ćeš sljedeći put drukčije napraviti kad se nađeš pred sličnim problemom?

PITANJA ZA GENERALIZIRANJE

Pitanja koja učeniku trebaju pomoći da na kraju neke cjeline stekne preglednu "veliku sliku", sintezu.

Postavljamo ih nakon svakog složenijeg koncepta te kad želimo da učenik uoči i zapamti neki postupak, redoslijed ili strukturu. Takvim pitanjima uvijek završavamo sat.

*O čemu smo to, dakle, govorili?
U čemu je bio osnovni problem?
Kako bi to sažeo na najosnovnije?
Što smo iz svega toga naučili?
Što iz svega toga možeš zaključiti?*

**Onda, što si
to danas naučio?.**

TKO?

ŠTO?

KAD?

GDJE?

KAKO?

ZAŠTO?